

KINH ĐẠI BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA

QUYỂN 553

Phẩm 25: NHANH CHÓNG (2)

Thiện Hiện nên biết, ví như mặt đất, ít chỗ sinh ra vàng bạc, châu báu; nhiều chỗ sinh ra đất mặn, nuôi các vật. Các loài hữu tình cũng như vậy, ít người học Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhiều người học pháp của địa vị Thanh văn, Độc giác.

Thiện hiện nên biết, ví như loài người, phần ít có thể làm vua Chuyển luân, phần nhiều làm các vua nhỏ. Các loài hữu tình cũng vậy, phần ít có thể tu đạo trí Nhất thiết trí, phần nhiều tu đạo Thanh văn, Độc giác.

Thiện Hiện nên biết, ví như trong trời Địa cư thuộc cõi Dục, phần ít có thể tạo nghiệp Thiên đế Thích, phần nhiều tạo nghiệp của các trời khác. Các loài hữu tình cũng vậy, phần ít cầu quả vị Giác ngộ cao tốt, phần nhiều cầu quả Thanh văn, Độc giác thừa.

Thiện Hiện nên biết, ví như trong Tĩnh lự thứ nhất thuộc cõi Sắc, phần ít có thể tu nghiệp Đại Phạm vương, phần nhiều tu nghiệp các chúng Phạm thiên. Các loài hữu tình cũng vậy, phần ít đạt được không thoái lui nơi quả vị Giác ngộ cao tốt, phần nhiều vẫn còn thoái lui nơi quả vị Giác ngộ cao tốt.

Thế nên này Thiện Hiện, các loài hữu tình phần ít có thể phát tâm đại Bồ-đề, trong số đó lại càng ít người có thể tu hạnh Đại Bồ-tát, trong đó càng ít người có thể tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa, trong đó lại càng ít người đạt được phương tiện thiện xảo của Bát-nhã ba-la-mật-đa, trong đó vô cùng ít người có thể không bị thoái chuyển nơi quả vị Giác ngộ cao tốt.

Thế nên này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát nào muốn đi vào số hữu tình rất ít ấy, thì nên siêng năng tu học phương tiện thiện xảo của Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, làm cho đạt được sự không thoái lui nơi quả vị Giác ngộ cao tốt và mau chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tốt.

Này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát nào tu học phương tiện thiện xảo của Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như vậy, thì không phát sinh tâm tương ưng với nhu nhược, không phát sinh tâm tương ưng với nghi ngờ, không phát sinh tâm tương ưng với tham lam keo kiệt, không phát sinh tâm tương ưng với phạm giới, không phát sinh tâm tương ưng với giận dữ, không phát sinh tâm tương ưng với lừa dối, không phát sinh tâm tương ưng với tán loạn, không phát sinh tâm tương ưng với hiểu biết sai lầm.

Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát tu học phương tiện thiện xảo của Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như vậy, thì có thể bao gồm tất cả Ba-la-mật-đa, có thể tập hợp tất cả Ba-la-mật-đa, có thể dẫn đường tất cả Ba-la-mật-đa. Vì sao? Vì trong Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, dung chứa tất cả Ba-la-mật-đa vậy.

Thiện Hiện nên biết, như tà ngục thân kiến bao gồm khắp tất cả sáu mươi hai kiến; Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng vậy, dung chứa tất cả Ba-la-mật-đa. Nếu Đại Bồ-tát nào tu học đúng đắn phương tiện thiện xảo của Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, thì phát sinh tất cả Ba-la-mật-đa và làm cho nó dần dần tăng trưởng.

Thiện Hiện nên biết, ví như mạng căn gìn giữ các căn; Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu

xa cũng như vậy; luôn gìn giữ tất cả pháp lành thù thắng. Vì sao? Vì nếu Đại Bồ-tát nào tu học đúng đắn Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, thì có thể gìn giữ khắp tất cả pháp lành.

Thiện Hiện nên biết, như mạng căn diệt, thì các căn cũng diệt theo. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng như vậy. Nếu Đại Bồ-tát nào thoái lui Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này thì chính là thoái lui tất cả pháp lành. Nếu Đại Bồ-tát nào, tu học đúng đắn Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, thì có thể diệt trừ khắp tất cả pháp bất thiện.

Thế nên này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát nào muốn đạt đến sự rốt ráo bờ kia của tất cả Ba-la-mật-đa thì nên siêng năng tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa.

Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát nào thường siêng năng tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa thì sẽ trở thành tối thượng, tối thắng đối với các hữu tình. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát này thường siêng năng tu học pháp Vô thượng của Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vậy.

Thiện Hiện, ý ông thế nào? Các loài hữu tình ở trong thế giới ba lần ngàn này có nhiều không?

Thiện Hiện bạch:

–Bạch Thế Tôn, các loài hữu tình trong châu Thiệm-bộ đã nhiều vô số, huống là các loài hữu tình trong thế giới ba lần ngàn, số đó rất là nhiều.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy, như lời ông nói! Thiện Hiện nên biết, giả sử các loài hữu tình trong thế giới ba lần ngàn, cùng một lúc đều được làm thân người. Được thân người rồi, cùng một lúc đều phát tâm cầu quả vị Giác ngộ cao tột, tu hạnh của các Đại Bồ-tát. Tu hạnh viên mãn rồi, cùng một lúc đều đắc quả vị Giác ngộ cao tột. Lại có Đại Bồ-tát, trọn đời thường đem y phục, thức ăn uống, phòng xá, giường nằm, thuốc men tốt đẹp nhất và các thứ vật dụng riêng tư khác, cung kính cúng dường, tôn trọng, ngợi khen các Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác này. Ý ông thế nào? Đại Bồ-tát ấy do nhân duyên này được phước có nhiều không?

Thiện Hiện thưa:

–Rất nhiều, kính bạch Thế Tôn! Rất nhiều, kính bạch Thiện Thệ!

Phật bảo Thiện Hiện:

–Nếu Đại Bồ-tát nào thường tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như vậy, thì trải qua khoảng thời gian khảy móng tay, sẽ đạt được công đức nhiều hơn trước vô lượng, vô số. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa đầy đủ lợi ích lớn, có thể làm cho chúng Đại Bồ-tát, mau chứng quả vị Giác ngộ cao tột.

Thế nên này Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát nào muốn chứng quả vị Giác ngộ cao tột, muốn làm Thượng thủ của tất cả hữu tình, muốn lợi ích cho khắp tất cả hữu tình, muốn làm người cứu hộ cho kẻ không có người cứu hộ, làm chỗ quay về nương tựa cho kẻ không có nơi quay về nương tựa, làm nơi hướng đến cho kẻ không có nơi hướng đến; làm mắt cho người không có mắt, làm ánh sáng cho người không có ánh sáng; kẻ lạc mất đường chánh chỉ cho họ con đường chánh, người chưa Niết-bàn làm cho đắc Niết-bàn... như vậy thì nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa.

Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát nào muốn đi nơi cảnh giới của chư Phật đã đi, muốn ngự nơi địa vị tôn quý của chư Phật, Đại tiên đã ngự, muốn vui chơi chỗ Phật đã từng vui chơi, muốn rống tiếng đại Sư tử của chư Phật, muốn trở tống pháp vô thượng của chư Phật, muốn gióng chuông pháp vô thượng của chư Phật, muốn thắng tòa pháp vô thượng của chư Phật, muốn thổi ốc pháp vô thượng của chư Phật, muốn giảng nghĩa pháp vô thượng của chư Phật, muốn xé rách lưới nghi của tất cả hữu tình, muốn vào cõi

pháp cam lồ của chư Phật, muốn lãnh thọ pháp lạc vi diệu của chư Phật, muốn chứng công đức viên tịnh của chư Phật, muốn dùng một âm thanh giảng thuyết chánh pháp cho tất cả hữu tình ở thế giới ba lần ngàn, làm cho khắp tất cả đều được lợi ích lớn... thì như vậy phải học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa.

Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như vậy, thì không có tất cả công đức lợi ích thù thắng ở thế gian hay xuất thế gian nào mà không đạt được. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là chỗ nương tựa của tất cả hạt giống căn lành công đức.

Thiện Hiện nên biết, Ta chưa từng thấy có Đại Bồ-tát nào siêng năng tu tập Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như vậy, mà không đạt được công đức lợi ích thù thắng của thế gian và xuất thế gian.

Bấy giờ, Thiện Hiện bạch Phật:

–Các Đại Bồ-tát tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như vậy, chẳng lẽ cũng đắc công đức thiện căn của Thanh văn, Độc giác sao?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Công đức thiện căn của Thanh văn, Độc giác, các chúng Đại Bồ-tát này cũng đều chứng đắc nhưng không trụ, không đắm trước nơi đó. Bằng chánh kiến thắng trí, quán sát xong, vượt qua địa vị Thanh văn và Độc giác, vào thẳng Chánh tánh ly sinh của Bồ-tát; nên các Đại Bồ-tát này đạt được tất cả công đức thiện căn.

Thiện Hiện, các Đại Bồ-tát nên tu học tất cả hạt giống công đức thiện căn của Thanh văn, Độc giác. Mặc dầu không cầu chứng đắc nơi đó nhưng vì muốn thông suốt đúng đắn tất cả, để giảng thuyết, chỉ dạy cho các hữu tình kia.

Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát khi học như vậy thì chính là gần gũi trí Nhất thiết trí, mau chứng quả vị Giác ngộ cao tột, làm lợi ích an vui cho tất cả đến tận đời vị lai.

Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát nào khi tu học như vậy, thì chính là làm ruộng phước chân tịnh để cho tất cả thế gian, Trời, Người, A-tổ-lạc..., vượt lên trên các ruộng phước của Thanh văn, Độc giác, Sa-môn, Phạm chí ở thế gian mà mau chứng được trí Nhất thiết trí.

Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát khi tu học như vậy thì sinh ra ở chỗ nào, cũng không xả bỏ Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này, không lìa Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này và thường thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa.

Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát nào có thể thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như vậy, thì nên biết Bồ-tát đó đã được không thoái lui trí Nhất thiết trí, hiểu biết đúng đắn tất cả pháp, xa lìa địa vị Thanh văn, Độc giác... và gần gũi quả vị Giác ngộ cao tột.

Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát nào khi thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa nghĩ thế này: “Đây là Bát-nhã ba-la-mật-đa, đây là thời gian tu, đây là nơi chốn tu, ta là người tu Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này, ta nhờ Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như vậy mà vứt bỏ được pháp nên vứt bỏ, nên được phát sinh trí Nhất thiết trí”; thì Đại Bồ-tát này chẳng phải hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, cũng chẳng thể hiểu rõ Bát-nhã ba-la-mật-đa. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, không nghĩ rằng: “Ta là Bát-nhã ba-la-mật-đa, đây là thời gian tu, đây là nơi chốn tu, đây là người tu, đây là pháp Bát-nhã ba-la-mật-đa xa lìa, đây là pháp Bát-nhã ba-la-mật-đa chiếu soi, đây là quả vị Giác ngộ cao tột mà Bát-nhã ba-la-mật-đa chứng đắc.” Ai hiểu biết như vậy mới là hành Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát khi thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, mà nghĩ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

thế này: “Đây chẳng phải là Bát-nhã ba-la-mật-đa, đây chẳng phải là thời gian tu, đây chẳng phải là nơi chốn tu, đây chẳng phải là người tu, chẳng phải nhờ Bát-nhã ba-la-mật-đa mà xa lìa tất cả pháp nên xa lìa, chẳng phải nhờ Bát-nhã ba-la-mật-đa mà chứng được quả vị Giác ngộ cao tột. Vì sao? Vì tất cả pháp đều trụ chân như, không có sai khác vậy.

Thiện Hiện nên biết, nếu Đại Bồ-tát hoàn toàn không phân biệt, không hiểu rõ đối với tất cả pháp, thì chính là hành Bát-nhã ba-la-mật-đa.

M